

РЕШЕНИЕ

№ 685

гр. София, 10.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в закрито заседание на девети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Иван Иванов

Членове: Иво Димитров
Зорница Гладилова

като разгледа докладваното от Зорница Гладилова Въззивно търговско дело № 20211001000683 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и следващите от ГПК.

С решение от 15.03.2021 г., постановено по т.д. № 2418/2019 г. СГС, ТО, VI-18 състав е отхвърлил исковете с правно основание чл. 71 от ТЗ и чл. 124 ал.1 от ГПК, предявени от синдика на „Снежин 2003“ ЕООД, /в несъстоятелност/ В.И. Г. срещу „Ню кооп инвест“ АД, „Еко пазари“ ЕООД и срещу конституирания в хода на производството ответник – „Контадор трейд“ за признаване за установено, че ищецът „Снежин 2003“ ЕООД е акционер в „Ню кооп инвест“ АД със 148 500 поименни акции от капитала, всяка с номинална цена от 1 лев, на които е собственик, и за които е издадено временно удостоверение №1, заменено срещу напечатани акции с номера от 0000001 – 148500, купюри по 100, брой купюри от 001-099. С решението са отхвърлени и евентуалните искове, предявени от синдика на „Снежин 2003“ ЕООД /в несъстоятелност/, ЕИК 131144373, В.И. Г. срещу „Еко пазари“ ЕООД съответно с правно основание чл. 79, ал.1 от ЗЗД във връзка с чл.183 от ЗЗД във връзка с чл. 185, ал.2 от ЗЗД за заплащане на сумата от 150 000 лв. – уговорена продажна цена за закупуване на процесните 148 500 поименни акции, и с правно основание чл. 59 от ЗЗД за присъждане на сумата от 150 000 лв., с която се твърди неоснователно обогатяване на ответника, като неоснователни и недоказани.

Решението е обжалвано от „Снежин 2003“ ЕООД чрез синдика В.И. Г., който моли въззивния съд да го отмени и да постанови друго, с което да уважи предявените искове. Поддържа, че съдът се е мотивирал като се е позовал на неизвестни факти, косвени доказателства и собствени предположения. Приел наличие на джира между неучастващи страни по делото, каквито джира по делото не били представени. Неправилно бил приложен материалният закон.

Поддържа, че предмет на главния иск е установяване по отношение на всички ответници, че ищецът „Снежин 2003“ ЕООД /н./ е акционер в „Ню Кооп Инвест“ АД със 148 500 акции от капитала, всяка една с номинална цена от 1 (един) лев, за които акции е издадено временно удостоверение № 1, заменено срещу напечатани акции с номера от

0000001- 148 500, купюри по 100, и брой купюри от 001 - 099. С решение от 05.11.2014 г. М. Н., в качеството си на едноличен собственик на капитала на „Снежин 2003“ ЕООД приел решение всички акции, които „Снежин 2003“ ООД притежава от капитала в „Ню Кооп Инвест“ АД, да бъдат продадени по номинал за сумата от не по-малко от 150 000 лева. С решение, също от 05.11.2014 г., „Еко Пазари“ ЕООД се съгласило да закупи всички 150 000 акции от капитала на „Ню Кооп Инвест“ АД за сумата от не повече от 300 000 лева. Жалбоподателят твърди, че е постигнато писмено съгласие на двете страни по отношение на цената - най-малко 150 000 лева. За притежаваните от ищеца акции били издадени две временни удостоверения: временно удостоверение №1 за 148 500 акции, с номинал 1 лев и временно удостоверение №2 за 1 500 акции, с номинал 1 лев, от капитала на „Ню Кооп Инвест“ АД. В изпълнение на решенията, на 14.11.2014 г. „Снежин 2003“ ООД джиросва всички свои 150 000 акции от капитала на „Ню Кооп Инвест“ АД в полза на купувача, джиратаря „Еко Пазари“ ЕООД. „Еко Пазари“ ЕООД не оспорило продажбеното отношение, но поддържало наличие на договор от 04.11.2014 г. – както е посочено в джирото от 14.11.2014 година. Договор от 04.11.2014 г. не бил представен по делото, поради което не били установени условията по плащанията, както и изискуемостта на задължението за плащане, уговорени в този договор, ако съществува. Уговорката в джирото следвало да се счита неписана, доколкото посочването на основанието за джиросване не било елемент от фактическия му състав. В отговора на исковата молба ответникът „Еко Пазари“ ЕООД признал, че на 11.11.2019 г. получил писмено изявление за разваляне на договора за продажба. Ответникът „Контадор трейд“ ЕООД поддържал, че е придобил процесните акции чрез джиро и на основание договор за покупко-продажба от 28.05.2020 г. от „Реал стил“ ЕООД на 25.05.2020 г. Цената за придобиване на акциите не била установена - в представения по делото договор тя била забелена. „Контадор трейд“ ЕООД поддържал, че праводателят му „Реал стил“ ЕООД придобил процесиите акции от „Снежин 2003“ БООД на 10.08.2015 г., но не били представени временно удостоверение и джиро за тази сделка. От крайната колона на представена книга на акционерите, съдържаща прехвърляния, дата, лице брой акции, се установява, че срещу записванията в партидата „Еко пазари“ с № 5 е отбелязано джиро на Н. Т. от 07.08.2015, а не на „Реал Стил“ ЕООД. Представеният от „Контадор трейд“ ЕООД протокол от СД на „Ню Кооп Инвест“ АД от 29.09.2016 година, с който е прието решение временните удостоверения, издадени от „Ню Кооп Инвест“ АД, да бъдат унищожени и представеният констативен протокол от 07.10.2016 г. с рег. № 10318, том 3, № 166 по описа на нотариус С. Т. бил оспорен пред СГС, нямал доказателствена стойност – бил съставен на 07.10.2016, а не на 29.09.2016 г., не бил подписан от никого от молителите и участниците; не бил посочен и часът на извършените действия /чл.580 от ГПК/. Протокол от 29.09.2016 г. бил само с нотариална заверка на подписите, която не можело да свидетелства по никакъв начин за съдържанието и заверката на подписите не можело да замести липсващата процедура по чл.593 от ГПК.

Съдът неправилно приел погасяване на права по договор от 04.11.2014 г., който всъщност липсвал по делото. Не било процесуален пропуск на ищеца да изиска от „Еко пазари“ ЕООД препис от договора от 04.11.2014 г., тъй като нямало данни и твърдение от този ответник, договорът за продажба да се намира в негово държане. Липсата на фиксирана цена /въпреки, че такава можело да се изведе и без договор/, не отменяла задължението на съда съгласно чл. 162 от ГПК, когато искът е установен в своето основание, но няма достатъчно данни за неговия размер да определи размера по своя преценка или взема заключението на вещо лице. Неправилно било прието, че давността за разваляне на договора започвала да тече от възникване на продажбеното отношение. При продажбата давността за цената /ако не е уговорено друго/ течала от изпълнение на договора - от прехвърляне на собствеността върху процесиите акции, в случая правата върху тях с джиро от 14.11.2014 г. Наличието на продажбено отношение не се оспорвало от страните. Спорна била датата и наличието на отделен договор. Добавката в джирото от 14.11.2014 г. не замествала договора. Липсата на договор следвала от решенията на едноличните собственици на „Снежин 2003“ ЕООД и „Еко пазари“ ЕООД и от липсата на допълнителни условия в решенията от 05.11.2014 г., каквито биха били посочени, ако решенията бяха

предшествани от договор. Липсата на документ - договор за продажба на акции не означавала липса на правоотношение при наличие на изявления и съгласия на продавача да продаде за не по-малко от 150 хиляди лева и на купувача да купи за същата цена, както и на джиро за прехвърляне на процесните акции от 14.11.2014 г. При липса на договор от 04.11.2014 г., продажбата завършила и приключила с джиросването на акциите. Решенията на продавача и купувача съдържали цената на продажбата - не по-малко от номиналната стойност на акциите - 150 000 лева. Единствената достоверна дата за осъществено продажбено отношение било джирото от 14.11.2014 г. Решенията на едноличните собственици представлявали оферта и приемането ѝ.

Въззивникът поддържа, че съдът неправилно приел, за да отхвърли иска срещу ответника „Контадор трейд“ ЕООД, че вписването в книгата на акционерите е такова като вписване в имотния регистър по см. на чл.88, ал.2 от ЗЗД, както и че по делото имало представени джиро, от които можело да се проследи непрекъснатия им ред до „Контадор трейд“ ЕООД. Джиро между „Еко - пазари“ ЕООД и друг приобретател на акциите нямало. Вписването в книгата на акционерите не било публично. Акционерите в АД не се вписвали и обявявали в ТР с изключение на едноличен собственик, какъвто в периода от 2015 - 2020 не е имало. Представените книга на акционерите и напечатани акции не се удостоверявали т.нар. непрекъснат ред на джирата - от първия акционер „Снежен 2003“ ЕООД до ответника „Контадор трейд“ ЕООД по см. на 471, ал.1 от ТЗ вр. 187. ал.3 от ТЗ вр. чл. 185, ал.2 от ТЗ. Вписванията в самата книга на акционерите не следвало да се кредитират, доколкото там фигурирало временно удостоверение № 3 на ред № 5, каквото към 14.11.2014 г., а и след това не съществувало. Джирото само по себе си не доказвало валидно основание за придобиване на акции. Доводите, че са унищожени временните удостоверения били недоказани. Нормата на чл. 167 от ТЗ уреждала предаване, а не унищожаване на временни удостоверения. Част от съществувалите временни удостоверения за 1500 бр.акции били с алонж, за който нямало данни да е унищожаван. Липсвал договор между „Еко пазари“ ЕООД и „Реал Стил“ ЕООД за придобиване на процесните акции. Джирото на акции, за разлика от джирото при менителничните ефекти предполагало конкретна каузална сделка по прехвърлянето им и придобиването на правата от джиратаря било на деривативно основание - вследствие каузална правна сделка, каквато липсвала между „Еко пазари“ ЕООД и „Реал Стил“ ЕООД. Заплащайки акции от лице, което не се легитимирало като акционер в капитала на „Ню кооп инвест“ АД, „Контадор трейд“ ЕООД действало на свой риск.

Въззивникът поддържа, че се легитимира като собственик на процесните акции и акционер в капитала на в „Ню Кооп Инвест“ АД още от учредяването му. На 14.11.2014 г. ищецът прехвърля/продава 150 000 акции от капитала на „Ню Кооп Инвест“ АД на „Еко пазари“ ЕООД. На 07.08.2015 г. 1500 акции от „Ню Кооп Инвест“ АД били джиросани от „Еко пазари“ ЕООД на трето лице Н. Т.. Липсвали доказателства за заплащането на цената, за която „Снежин 2003“ ЕООД и „Еко пазари“ ЕООД са се съгласили. Ответникът „Еко пазари“ ЕООД получил изявление за разваляне на договора още на 11.11.2019 г., поради което отпаднало основанието, легитимиращо „Еко пазари“ ЕООД като акционер в „Ню Кооп Инвест“ АД. Ответникът „Контадор трейд“ ЕООД не се легитимирал като акционер от непрекъснат ред на джирата по см. на 471, ал.1 от ТЗ вр. 187, ал.3 от ТЗ вр. чл.185, ал.2 от ТЗ. Липсва и легитимация, основана на установени в делото каузални отношения между „Еко - пазари“ ЕООД и „Реал стил“ ЕООД. Придобивното основание отпаднало /чл.88, ал.1 от ЗЗД/, поради което ищецът-въззивник се явявал притежател на процесните акции 148 500 акции, обективирани във временно удостоверение, заменено за напечатани акции с номера от 0000001- 148 500, купюри по 100, и брой купюри от 001 -099.

По отношение на евентуалните осъдителен иск за продажна цена и този за неоснователно обогатяване със сумата на заплатената цена.

Искът за неплатена цена съдът погрешно приел погасен по давност, по съображения, че договорът бил развален не на 11.11.2019 година, а на 11.12.2019 г. При наличие на съгласие за паричната равностойност, за която процесните акции са

прехвърлени, а именно минимум 150 000.00 лева и неоспорено продажбено отношение, както и неплащане на цената за придобитите акции в уговорения размер искът бил основателен.

За да отхвърли пък иска по чл. 59 от ЗЗД съдът приел, че ответникът „Еко пазари“ ЕОО не се обогатил поради при липса на установен размер на цената за процесите акции при отчуждаването им. Въззивникът поддържа, че законът се интересувал от наличието на обедняване, а не какви ползи е реализирал обогатил се от обедняването. При наличие на изявления на „Еко пазари“ ЕООД и „Снежин 2003“ ЕООД за стойността на акциите - минимум 150 000 лева, следвало да се приеме, че е налице обедняване на ищеца с тази стойност, след извършване на джирото от 14.11.2014 г. Приетата изначално неоснователност на този иска, поради наличие на договор водело до необоснованост на изводите в тази част.

Въззивникът не сочи нови факти и нови доказателства за събиране във въззивната инстанция.

Въззиваемите „Еко пазари“ ЕООД, „Ню кооп инвест“ АД и „Контадор трейд“ ЕООД не са депозирали отговор на въззивната жалба и не са взели становище по нея.

Съдът като обсъди представените по делото доказателства и доводите на страните, приема за установено следното:

Първоинстанционното производство е образувано по искова молба на „Снежин 2003“ ЕООД /в н./, представляван от синдика В.Г., с която твърди, че е обявено в несъстоятелност с решение от 24.08.2016 г. по д.н.№ 1702/2015 г. на СГС. С решение от 05.11.2014 г. М. К. Н. като едноличен собственик на капитала приел всички 150 000 акции, притежавани от „Снежин 2003“ ЕООД в капитала на „Ню Кооп Инвест“ АД да бъдат продадени за сума, не по-малко от 150 000 лв. С решение от същата дата „Еко пазари“ ЕООД приело закупуване на тези акции. За притежаваните от ищеца акции били издадени две временни удостоверения съответно № 1 за 148500 акции и № 2 за 1500 акции. В изпълнение на горепосочените решения, на 14.11.2014 г. „Снежин 2003“ ООД джиросало акциите в полза на купувача „Еко пазари“ ЕООД. Дължимата цена за акциите не била платена и с изявление, отправено на 11.11.2019 г. по електронната поща и по пощата с обратна разписка, получено на 12.11.2019 г. „Снежин 2003“ ЕООД развалило договора, поради което се дължало връщане на даденото по същия с оглед попълване на масата на несъстоятелността. Ищецът предявява главен иск признаване за установено, че е собственик на 148 500 акции от капитала на „Ню кооп инвест“ АД. С две уточнителни молби - от 19.10.2020 г. и 27.10.2020 г., ищецът моли да бъде признато за установено по отношение на тримата ответници, че „Снежин 2003“ АД е акционер в „Ню кооп инвест“ АД със 148 500 акции от капитала, всяка с номинална цена от 1 лв., за които е издадено временно удостоверение №1, заменено с напечатани акции с номера от 0000001 до 148 500 и брой купюри от 001 до 099

В случай на отхвърляне, предявява първи евентуален иск – осъждане на ответника „Еко пазари“ АД да му заплати сумата от 150 000 лв., представляваща уговорена цена за прехвърлянето на акциите. В условията на евентуалност предявява и втори евентуален иск за заплащане на тази сума, дължима по правилата на неоснователното обогатяване, като твърди, че ответното дружество се е обогатило, придобивайки акциите, а ищцовото е обедняло със тяхната номинална стойност.

Ответникът „Ню кооп инвест“ АД не е подал отговор в дадения му срок. Взел е становище по исковете с молба от 01.06.2020 г., в която претендира недопустимост на производството. Позовава се на липсата на твърдение от ищеца да е налице членствено правоотношение и неговото нарушение, а единствено неизпълнение на търговска сделка от

втория ответник – „Еко пазари“. Сочи, че никой не оспорва смяната на едноличния собственик на капитала, вписана в ТР на 24.11.2014 г., нито отбелязванията и непрекъснатия ред на джирата. Претендираният от ищеца мажоритарен пакет от акции към момента бил собственост на трето лице – „Контадор трейд“ ЕООД. Липсвал правен интерес от установяване на акционерните права на ищеца, тъй като в производството по несъстоятелност, за ищеца бил налице интерес да се получи цената на акциите като парична сума. При условията на евентуалност оспорва исковете по същество, като счита, че са неоснователни и недоказани. „Снежин 2003“ и „Еко Пазари“ сключили договор от 04.11.2014 г., с който са уредили взаимоотношенията си и акциите били прехвърлени на „Еко Пазари“. На 06.11.2014 г. издали временно удостоверение № 3 и прехвърлянето на акциите било вписано в Книгата на акционерите. На 07.07.2014 г. било подадено заявление за вписване на нов едноличен собственик на капитала, като на 11.11.2014 г. бил постановен отказ от длъжностното лице от ТР. На 14.11.2014 г. се провело нарочно заседание на Съвета на директорите на „Ню кооп инвест“ АД, на което присъствали представители на „Снежин 2003“ и „Еко Пазари“ и изразили воля да се впише прехвърлянето на акциите, което се виждало от протокола. По подаденото на 18.11.2014 г. заявление било извършено вписване в ТР на 24.11.2014 г. Поддържа, че ищецът не установява правото си да развали договора за покупко-продажба на акциите, поради непредставянето на договора. Дори договорът да се приемел за развален, това не се отразявало върху джирото, което било вписано в Книгата на акционерите. Няма как вписаните в ТР обстоятелства на 24.11.2014 г. да се развалят. Били изтекли повече от пет години от прехвърлянето.

Ответникът „Еко пазари“ ЕООД оспорва исковете. Признава, че е получил изпратените от синдика съобщения. Оспорва твърденията относно датата на сключване на договора и поддържа, че всички искови претенции били погасени по давност. Поддържа, че договорът е сключен не на 14.11.2014 г., а на 04.11.2014 г., видно от джирото, както и от отбелязването под № 4 в книгата на акционерите, където още на 06.11.2014 г. е отбелязано прехвърлянето. Правото за разваляне на договора било погасено по давност преди изявлението и преди предявяване на иска. „Снежин 2003“ ЕООД също било неизправна страна по правоотношението, тъй като въпреки извършеното джиро на временните удостоверения, не бил прехвърлил, нито физически предал самите акции, предмет на продажбата. Поддържа, че и евентуалния иск е погасен по давност и оспорва и ликвидността на търсеното вземане, като твърди, че решението да се продадат акциите за цена, не по-малко от 150 000 лв., не означавало ликвидност на вземането. Вторият евентуален иск бил неприложим, тъй като било налице договорно правоотношение. Поискал е от съда да отхвърли исковете.

Ответникът „Контадор трейд“ ЕООД оспорва иска в отговор и становище от 12.08.2020 г., като счита, че не са налице предпоставките по чл. 228, ал.3 от ГПК за замяна на страни и няма процесуално правоприемство с първоначалните ответници, нито качеството на приобретател. Поддържа, че исквата молба е недопустима, тъй като иск по чл. 71 от ТЗ не може да се води от бивш акционер, прехвърлил акционерното си участие, като не може и същият да се обвърже с иск по чл. 87, ал.2 от ЗЗД, тъй като прехвърлянето на акциите настъпва от момента на извършване на прехвърлителното джиро, а спрямо дружеството – от момента на вписване на прехвърлянето в Книгата на акционерите. Искът бил недопустим поради липса на правен интерес, както и неоснователен.

От вписванията по партидата на „Снежин 2003“ ЕООД в Търговския регистър се установява, че с решение № 1522/24.08.2016 г. по т.д.№ 1702/2015 г. на СГС е открито производство по несъстоятелност на дружеството и е обявената начална дата на неплатежоспособността 31.12.2014 г. С решение № 894/13.05.2019 г., производството е възобновено. С определение от 03.07.2019 г. В.Г. е назначен за синдик на дружеството.

С решение от 05.11.2014 г., М. К. Н., в качеството на едноличен собственик на капитала на „Снежин 2003“ ЕООД приема всички 150 000 броя поименни акции с право на глас от капитала в „Ню Кооп Инвест“ АД, които „Снежин 2003“ ЕООД притежава, да бъдат продадени като цената на продажбата да бъде не по-ниска от номиналната стойност на акциите.

С решение от 05.11.2014 г., Л. А. Х., в качеството си на едноличен собственик на капитала на „Еко пазари“ ЕООД приема да бъдат купени всички 150 000 броя поименни акции с право на глас от капитала в „Ню Кооп Инвест“ АД като покупната цена да бъде не по-висока от 300 000 лв.

Представено е временно удостоверение № 1 за притежавани поименни акции с право на глас, удостоверяващо притежанието на купюр от 148 500 броя поименни акции с право на глас от капитала в „Ню Кооп Инвест“ АД от „Снежин 2003“ ЕООД. На гърба му е поставено джиро от 14.11.2014 г. в полза на „Еко пазари“ ЕООД в което е посочено, че номиналната стойност на акциите е 1 лев, както и че условията на прехвърлянето са уговорени в договор между „Снежин 2003“ ЕООД и „Еко пазари“ ЕООД от 04.11.2014 г.

Представено е временно удостоверение № 2 за притежавани поименни акции с право на глас, удостоверяващо притежанието на купюр от 1 500 броя поименни акции с право на глас от капитала в „Ню Кооп Инвест“ АД от П. И.. На гърба му е поставено джиро от 01.10.2014 г., с което П. И. е прехвърлила акциите на „Снежин 2003“ ЕООД като е посочено, че условията на прехвърлянето са уговорени в договор от 1.10.2014 г.. Поставено е и последващо джиро от 14.11.2014 г. в полза на „Еко пазари“ ЕООД като е посочено, че условията са уговорени в договор между „Снежин 2003“ ЕООД и „Еко пазари“ ЕООД от 04.11.2014 г.

Представено копие от книга на акционерите на „Ню Кооп Инвест“ АД, в което „Снежин 2003“ ЕООД и П. И. са били вписани като акционери с дата на придобиване – 21.11.2011г., вписано е прехвърляне и следващ приобретател – „Еко пазари“ ЕООД.

С имейл от 11.11.2019 г. синдикът на „Снежин 2003“ ЕООД е отправил до „Еко Пазари“ ЕООД изявление за разваляне на договора за покупко-продажба от 14.11.2014 г. на 150 000 броя акции от капитала на „Ню кооп инвест“ АД поради липса на плащане на цената по договора от 150 000 лв. и безполезност на изпълнението към момента на изявлението.

Представено е известие за доставяне на писмо с подател В.И. Г., синдик на „Снежин 2003“ ЕООД за разваляне на договор до „Еко пазари“ ЕООД, в което е поставен печат за получаване на 11.12.2019 г. от Алберт Станимиров – охрана.

Представен е протокол от заседание на Съвета на директорите на „Ню кооп инвест“ ЕАД от 14.11.2014 г., на което е взето решение временно удостоверение № 3 за притежавани акции с приложено джиро от 06.11.2014 г. да се обезсили и унищожи; да се извърши поправка в книгата на акционерите, като след извършване на джиро на временни удостоверения №1 и №2, за прехвърлянето им от „Снежин 2003“ ЕООД на „Еко пазари“ ЕООД, да се впише същото в книгата на акционерите, като са възложени съответните действия на Н. А. Т. В мотивите е посочено, че е сключен договор от 04.11.2014 г. за прехвърляне на всички акции от капитала на дружеството между „Снежин 2003“ ЕООД и „Еко пазари“ ЕООД. Протокола е подписан от М. Н. като председател на СД. Протокола е подписан и от Л. Х. – едноличен събственик на капитала на „Еко пазари“ ЕООД, който е удостоверил с подписа си присъствието си на заседанието и съгласието си с отразените в

протокола обстоятелства.

Представен е отказ на АВ от 11.11.2014 г. да впише нов собственик на капитала по партидата на „Ню кооп инвест“ ЕАД - „Еко пазари“ ЕООД по описаните мотиви.

Представен е алонж към временно удостоверение № 2 от 07.08.2015 г. за прехвърляне на 1500 акции от капитала на „Ню кооп инвест“ ЕАД от „Еко пазари“ ЕООД чрез Л. А. Х. в полза на Н. А. Т..

Представено е изявление от от 11.06.2020 г. на Н. А. Т., в качеството му на представляващ „Ню кооп инвест“ АД до ТР от 11.06.2020 г., в което е посочил, че по решение на СД лично е унищожил временно удостоверение № 1 и временно удостоверение № 2, ведно с джирата и алонжите, приложени към тях, за да не се получи дублиране на правата по акциите.

Представен е протокол от заседание на СД на „Ню кооп инвест“ АД от 28.09.2016 г., на което е приет доклад на изпълнителния директор относно отпечатване на акции, като се обезсилват временно удостоверение №1 и №2 и е отразено, че акционерът „Реал стил“ ЕООД, ЕИК 109599506 е представил и предал описаното временно удостоверение №1 за 148 500 акции, издадено на първи акционер „Снежин 2003“ АД, с джиро в полза на „Еко пазари“ от 14.11.2014 г. и джиро в полза на „Реал Стил“ ЕООД от 10.08.2015 г., като са му предадени акции с купюри от 001 до 099. Същото е отразено и за временно удостоверение № 2, за 1500 акции, които са предадена на Н. А. Т., а именно акции с купюра 100. Протоколът е с нотариална заверка на подписите от нотариус Т. от 28.09.2019 г.

Представен е протокол за унищожаване на временни удостоверения от 28.09.2016 г.

Представен е констативен протокол от 07.10.2016 г., удостоверяващ от нотариус Т., че е присъствал лично на заседанието на СД, проведено на 28.09.2016 г. и са подписани описаните протоколи, включително и за унищожаване на временни удостоверения.

Представени два договора за покупко-продажба на акции от 26.05.2020 г., по силата на които „Контадор трейд“ ЕООД е закупило от Н. Т. и от „Реал Стил“ ЕООД процесните акции от капитала на „Ню кооп инвест“ АД и е представено извлечение от книгата на акционерите, видно от която по т.8 и 9 е вписан като акционер - „Контадор трейд“ ЕООД.

По партидата на „Ню кооп инвест“ АД в Търговския регистър „Контадор трейд“ ЕООД е вписано като нов едноличен собственик на капитала на „Ню кооп инвест“ с вписване от 16.0.6.2020 г. под № 20200616114339.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

I./ По предявения главен иск с правно основание чл.71 от ТЗ във вр. чл.124 от ГПК за установяване, че „Снежин 2003“ ЕООД притежава 148 500 броя поименни акции с право на глас от капитала в „Ню Кооп Инвест“ АД от „Снежин 2003“ ЕООД от капитала на ответника „Ню кооп инвест“ АД

Въззивният съд намира иска допустим и напълно споделя изложените в тази насока доводи в обжалвания съдебен акт. Процесуалната легитимация и оттам допустимостта на иска се определят от твърденията на ищеца в исковата молба. При изложени твърдения от ищеца, че е акционер в ответното дружество и притежава описаните акции и при посочване, че това се оспорва от ответниците, съдът намира, че конституираните по делото страни имат необходимата процесуална легитимация. Дали по делото ще бъде установено, че ищецът действително притежава права върху описаните в

исквата молба акции в ответника е въпрос по съществото на спора, от решаването на който зависи основателността на иска. В този смисъл е практиката на ВКС по чл.290 от ГПК, отразена и в решение № 75 от 31.05.2010 г. на ВКС по т. д. № 538/2009 г., II т. о., ТК, докладчик съдията Б. Й., съгласно което правото на всеки съдружник и акционер в търговско дружество да предяви иск пред съда, за да защити правото си на членство и отделните членствени права, когато те са нарушени от органи на дружеството, е признато изрично от закона - чл. 71 ТЗ. Искът може да бъде предявен като установителен с предмет съдебно установяване на действителните членствени права, оспорени или нарушени от дружествени органи, различни от общото събрание. Абсолютна процесуална предпоставка за допустимост на иска е наличието на правен интерес, а такъв съществува винаги, когато органите на дружеството нарушават с действията си законово регламентирани членствени права на конкретния съдружник/акционер или изобщо отричат правото му на членство. За ищеца е налице правен интерес от иска с оглед процесуалните му твърдения, че е отпаднал транслативния ефект на прехвърлителната сделка и той е собственик на процесните акции и поради това акционер в „Ню кооп инвест“ АД. Защитата на правата на акционера, чиито членствени права се оспорват, може да се осъществи в производството по чл. 71 от ТЗ без да е необходимо първо да бъде проведено отделно исково производство, в което да бъде разрешен спорът относно принадлежността на акциите между акционера и третото лице, което претендира самостоятелни права върху тях. Именно в настоящото производство ищецът следва да установи легитимацията си като акционер, която е обуславяща, като това е част от предмета на доказване.

Ищецът извежда правото си на собственост върху процесните акции от обстоятелството, че след разваляне от негова страна на договора, с който ги е прехвърлило на ответника „Еко пазари“ ЕООД поради незаплащане на цената се е породило обратното действие на развалянето като всяка страна дължи обратно това, което е дала по договора.

По делото е установено от събраните доказателства, че процесните акции с джиро от 14.11.2014 г., поставено на гърба на временните удостоверения, са прехвърлени от „Снежин 2003“ ЕООД на „Еко пазари“ ЕООД. В джирото е посочено, че условията по прехвърлянето са уговорени в договор от 04.11.2014 г.

По делото не е представен писмен договор, съдържащ уговорките на извършеното прехвърляне. Представени са решения от 05.11.2014 г. на едноличните собственици на продавача и купувача за продажбата и закупуването на акциите. В решението на едноличния собственик на дружеството – продавач е посочен минимален размер на продажната цена - номиналната стойност на акциите. В решението на едноличния собственик на дружеството – купувач е посочен максимален размер на покупната цена - 300 000 лв.

При наличните доказателства съдът приема за доказано, че между страните „Снежин 2003“ ЕООД /в н./ и „Еко пазари“ ЕООД е сключен договор, по силата на който ищецът е прехвърлил на „Еко пазари“ ЕООД притежаваните от него акции в „Ню Кооп Инвест“ АД. Косвените доказателства по делото сочат, че това е договор за продажба /тъй като към сключването на такъв договор са били насочени решенията на едноличните собственици на дружествата продавач и купувач/. По делото не са установени условията на този договор – дали е договорена цена на прехвърлянето и в какъв размер е тя; какви са били условията за нейното плащане и кога е следвало да бъде заплатена.

С писмо от 11.11.2019 г. ищецът чрез синдика на дружеството е отправил изявление за разваляне на договора до ответника „Еко пазари“ ЕООД. Изявление за разваляне на договора е получено на 12.11.2019 г., отразено в разписката за получаване. Тези факти не са оспорени и се потвърждават от ответника „Еко пазари“ ЕООД в отговора на исквата молба.

Според създадената уеднаквена практика, обективирана в постановени реда на чл. 290 ГПК решения и обобщена в решение № 76/13.07.2017 г. по т. д. № 1037/2016 г. на ВКС, I Т.О., правото да се развали двустранен договор е преобразуващо по своя характер. Същото се упражнява с едностранно волеизявление и възниква при наличие на

неизпълнение по един двустранен договор. В чл. 87, ал. 1 от ЗЗД са уредени елементите от фактическия състав на развалянето на договор, като общото правило е, че договорът се разваля от изправната страна с извънсъдебно едностранно изявление до длъжника. Упражняването на това право се предпоставя от предупреждение, свързано с искане за изпълнение в подходящ срок, както и с изявление, че договорът се смята за развален в случай на неизпълнение в дадения срок. Ищецът не е отправил такова предупреждение, като е посочил че поради провежданото производство по несъстоятелност на дружеството то се явява излишно.

Необходимо е да се прави разлика между упражняване от кредитора на предоставено му от закона право едностранно да развали един двустранен договор поради неизпълнение на насрещната страна, което се осъществява чрез отправяне на едностранно волеизявление и от друга страна - получаване на уведомлението от неговия адресат – длъжника, което има значение за настъпване на последиците на развалянето. Регламентацията по чл. 87 ЗЗД касае самото субективно право на разваляне на двустранен договор – кой е негов титуляр, при какви предпоставки може да се упражни, по какъв начин и в какъв срок, а разпоредбата на чл. 88 ЗЗД урежда правните последици на развалянето.

Първият въпрос, на който следва да се отговори е породено ли е потестативното право на ищеца, в качеството му на прехвърлител на акциите да развали договора и на следващо място надлежно ли е упражнено то.

Поддържа се, че потестативното право да развали договора се е породило за ищеца вследствие неизпълнението на задължението на другата страна по договора за прехвърляне на акции да заплати цената на прехвърлените акции. Това би било така в случай, че по делото е установено категорично, че сключения договор за прехвърляне на акциите е договор за продажба, но както бе посочено по-горе за това са представени единствено косвени доказателства и не е проведено пълно доказване с преки доказателства.

От друга страна доказателствената тежест за фактите, сочещи на изпълнение на задължението на „Еко пазари“ ЕООД за заплащане на цената на придобитите от дружеството акции е на ответника, който следва да ги установи при пълно и главно доказване. Ответникът „Еко пазари“ ЕООД не е твърдял и не е представил доказателства да е заплатил каквато и да е сума като цена за придобитите от него акции на ищеца. При липса на проведено доказване съдът следва да приеме, че цена на акциите не е заплатена.

В случая обаче по делото не е установено каква е конкретната уговорена дължима цена за прехвърлените акции и какво е договорено по отношение на нейното заплащане. Към нея насочват без да я конкретизират решенията на едноличните собственици, но съдът следва да отчете на първо място, че решенията на едноличните собственици на „Снежин 2003“ ЕООД /в н./ и „Еко пазари“ ЕООД не представляват отправяне на оферта и нейното приемане, както и че липсва съвпадение на двете насрещни изявления. Същите дават основание цената да се договори от представляващите дружествата лица в границите между 150 000 лв. /номиналната цена на акциите/ и 300 000 лв. /горната граница на цената, която собственика на дружеството купувач дава съгласие за купуване/. По делото не са установени какви условия на плащане са договорени, нито в какъв срок е договорено да бъде платена тази цена.

Доказателствената тежест за фактите, от които е възникнало правото на ищеца да развали договора за продажба на акции е на ищеца, който следва да ги установи при пълно и главно доказване. Обстоятелството, че на синдика на дружеството-ищец не е предадена документация от несъстоятелния длъжник не освобождава ищеца от посочената доказателствена тежест да установи, че е бил изправна страна, че е налице виновно неизпълнение на приобретателя /за каквото може да се съди единствено от уговореното в самия договор/. За възникването и надлежното упражняване на правото на разваляне на договора, е необходимо да бъдат установени всички съществени елементи на договора, в които се включват цена и начин и срок за плащането ѝ. Липсва установена конкретно уговорена цена на прехвърлените акции. Такава точно определена сума няма и в двете решения на едноличните собственици.

Последицата от правилата за разпределение на доказателствената тежест в гражданския процес е, че за съда е осъществено само онова фактическо твърдение, което той може да приеме за безспорно установено въз основа на събраните по делото доказателства. По силата чл. 154 ГПК всяка от страните следва да проведе пълно главно доказване относно обстоятелствата, на които основава своите искания или възражения, като извлича изгодни за себе си правни последици. По правилата на гражданския процес, главното доказване (онова, за което страната носи доказателствена тежест) трябва да бъде винаги пълно: да създаде абсолютна достоверност - сигурно убеждение на съда в истинността или неистинността на съответното фактическо твърдение. Само насрещното доказване може да се задоволи да бъде непълно. Ако страната не се справи с доказателствената тежест, дори да съществува вероятност, но не и несъмненост, то в резултат на последиците от разпределението на доказателствената тежест в гражданския процес, за съда този факт или обстоятелство не се е осъществило, ако трябва да се установи настъпването му, съответно се е осъществило, ако трябва да се установи липсата му. Следователно тежестта на доказване не е задължение да се представят доказателства, а е въпрос за последиците от недоказването. Пълното доказване може да бъде осъществено, както чрез преки, така и чрез косвени доказателства. Преките доказателства пряко, непосредствено установяват обстоятелствата, отнасящи се към основния факт. Косвените доказателства дават указание за основния факт само косвено. Те установяват странични обстоятелства, но преценени в съвкупност с другите, служат за установяване на основния факт.

По делото не са представени преки доказателства за установяване на цената на прехвърлянето на процесните акции. Настоящият съдебен състав намира, че от представените косвени такива не може да бъде установено каква е дължимата сума по договора за продажба на акции, сключен между ищеца и „Еко пазари“ ЕООД; какъв е договорения начин на заплащане и какъв е падежът за плащането ѝ. Дори ищецът да не притежава копие от сключения от него договор, процесуалният закон предоставя възможност документът да бъде изискан от другата страна по реда на чл. 190 от ГПК, каквото искане ищецът не е направил. При това съдът следва да приеме, че по делото не е установено да са настъпили предпоставки за разваляне на договора – не е установено какво е било задължението на ответната страна по размер и кога и дали е настъпил неговия падеж.

В случая е неприложимо правилото на чл.162 от ГПК, тъй като искът не е установен в своето основание. Въпросът за това как са уговорени цената по договора за продажба и нейното заплащане не е въпрос на размер на иска за установяване на членствени правоотношения, а на неговата основателност.

Тук следва да бъде посочено, че съдът намира, че правото да бъде развален процесния договор не е упражнено по посочения в закона ред, тъй като синдикът не е предоставил срок за изпълнение. Неоснователен е доводът за липса на интерес от изпълнението поради откритото производство по несъстоятелност на ищцовото дружество. В това производство целта е събирането на достатъчно парични средства за удовлетворяване на кредиторите с приети вземания. За целта се определя и събира маса на несъстоятелността като имуществените права, които се включват в нея се осребряват. Следователно крайната цел е събирането на достатъчно парични средства за удовлетворяване на кредиторите. По тази причина ищецът като дружество в производство по несъстоятелност има интерес от събиране на своите вземания, дължими от негови съконтрагенти по сключени договори.

Независимо от изложеното съдът дължи произнасяне по заявеното с отговора от „Еко пазари“ ЕООД възражение за давност, което намира неоснователно поради следното:

Изявлението на синдика, с което упражнява потестативното си право да развали договора за покупко-продажба е отправено на 11.11.2019 г. и получено на 12.11.2019 г.

По силата на закона – чл. 87, ал. 5 от ЗЗД правото на разваляне на двустранните договори се погасява с петгодишна давност. Правилото е диспозитивно и дава възможност на страните да уговорят видът за неизпълнение, за което може да се пород.

Това право е преобразуващо, тъй като с едностранното изявление на изправната страна, достигнало до неизправната страна, се внася правна промяна в договора. Срокът на давността започва винаги от момента на изискуемост на задълженията.

Ищецът основава правото си да развали договора на неизпълнение на насрещното задължение на приобретателя на акциите за заплащане на тяхната цена. Правото да се претендира уговорената в договора продажна цена, както и правото да се развали договора за покупко-продажба, се поражда от неизпълнение на задължението на купувача да заплати цената. От момента, в който е настъпило неизпълнение, за продавача се поражда и двете права, както да иска плащане на цената чрез предявяване на иск, така и да развали извънсъдебно договора. За настъпването на падежа на вземането за цената на акциите и съответно на правото за разваляне на договора следва да се има предвид уговорения в договора падеж на задължението на купувача на акциите да заплати тяхната цена. По делото не е представен договорът между страните и съответно е недоказано кога настъпва падежа на задълженията за заплащане на цената. Поради това е недоказано в процеса кога е започнала да тече давността на правото за разваляне на договорната връзка поради неизпълнение на това задължение и съответно кога е изтекла същата. По изложените съображения съдът намира недоказано възражението за изтичане на погасителната давност.

Независимо от извода за недоказване на предявения иск, съдът следва да отбележи, че не споделя извода за противопоставимост на правата на „Контадор трейд“ ЕООД в случай, че ищецът беше доказал законосъобразно упражняване на правото да развали договора за покупко-продажба на процесните акции. В случая на чл.88, ал.2 от ЗЗД се имат предвид договорите за покупко-продажба на недвижими имоти. Вписването в книгата на акционерите, по смисъла на чл.185 ал.2 ТЗ, не е елемент от фактическия състав на прехвърлянето на акции и има само декларативно действие по отношение на дружеството, тъй като самото джиро поражда целения транслативен ефект по отношение на приобретателя от момента на неговото извършване и инкорпорираните в прехвърлените акции права – лични и имуществени възникват за титуляра, независимо от последващото вписване /така в решения № 220 от 14.02.2012 г. на ВКС по т. д. № 839/2010 г. и №204/06.06.12г. по т.д.№898/10г. и двете на второ т.о. на ВКС и решение №52/25.04.2013г. по т.д.№472/12г. на първо т.о./Тази практика,имаща постоянен характер, напълно се споделя и от настоящия състав. Вписването не е елемент от фактическия състав на прехвърлителната сделка. То обуславя действието на джирото по отношение на акционерното дружество. До вписването в книгата на акционерите транслативната сделка на акциите е непротопоставима на дружеството. Спрямо последното титуляр на акциите е вписаният акционер - само той може да упражнява инкорпорираните в акцията права.

По изложените съображения по делото не се установи да е възникнало и надлежно упражнено правото на ищеца да развали сключения с ответника „Еко пазари“ ЕООД договор за продажба на акции. По тази съдът приема, че не е възникнало с обратна сила правото му на собственост върху процесните акции и същият не се легитимира като техен собственик и съответно акционер в „Ню кооп инвест“ АД. Акциите впоследствие са джирисани на други приобретатели, като ищецът не твърди и не установи нищожност на джирата, които легитимират притежателя на акциите като техен собственик. При проследяване на веригата на джирата върху процесните акции и отразяването в книгата на акционерите, се установява, че след обезсилване на временните удостоверения са издадени акции, които са надлежно джирисани на ответника „Контадор трейд“ ЕООД и същият се легитимира като техен собственик и съответно акционер в „Еко пазари“ ЕООД

Предвид изложеното искът се явява неоснователен и следва да бъде отхвърлен като обжалвания съдебен акт в тази част бъде потвърден.

II./ По иска с правно основание чл.200, ал.1 от ЗЗД вр. чл.183 от ЗЗД за сумата

150 000 лв., представляваща цената на прехвърляне на акциите, предявен срещу ответника „Еко пазари“ ЕООД.

По делото липсват доказателства за цената за прехвърляне на процесните акции. Задължението за нейното установяване е на ищеца, поради което и тежестта за доказване на този факт е негова и съответно същият следва да понесе последиците от това, че не са ангажирани доказателства за действителната цена, по която са прехвърлени акциите. В двете решения на едноличните собственици от 05.11.2014 г., съответно за продажба и покупка липсва постигнато съгласие относно цената, тъй като в тях са посочени единствено параметрите /диапазона/, в който същата следва да бъде определена. Не са посочени конкретни фиксирани суми и съответно съдът не може да приеме конкретна сума като цена на акциите.

Поради липсата на доказателства за размера на цената на прехвърлянето, съдът не може да присъди тази цена на ищеца.

В допълнение съдът споделя напълно доводите на първоинстанционния съд относно това, че по отношение на вземането за цената на акциите е изтекла погасителна давност. Съгласно чл.114, ал.1 от ЗЗД давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. По делото не е установен падежът на вземането за цената. Джирото, с което са прехвърлени акциите препраща към договор от 04.11.2014 г. като в хода на съдебното производство представителят на ищеца е потвърдил този факт. Следователно по делото не е установен падеж на задължението на определена дата и същевременно в случай, че вземането за цената на акциите става изискуемо след покана /чл.84, ал.2 от ЗЗД/ денят, в който задължението е възникнало е 04.11.2014 г. и в този случай от тази дата тече погасителната давност. От датата на договора 04.11.2014 г. до датата на подаване на исковата молба в съда – 14.11.2019 г. са изтекли повече от пет години и следователно е изтекъл давностния срок. При установен договор за прехвърлянето на акциите, липсва основание съдът да приеме, че вземането е изискуемо от момента на самото джиросване – 14.11.2014 г., но дори да е така това вземане не може да бъде определено по размер въз основа на доказателствата по делото.

Отделно, ищецът претендира, че договорът за продажба е развален. В случай, че бъде прието, че уговорената цена е била 150 000 лв. и плащането ѝ е било дължимо на датата на джирото – 14.11.2014 г., то тогава с изявлението за разваляне на договора, извършено на 12.11.2019 г. е прекратена с обратна сила облигационната връзка, което прави претенцията за цената на акциите неоснователна. Липсва основание за реално изпълнение по развален договор - плащане на цената по него. За това е необходимо наличие на валидна облигационна връзка. Развалянето на договора е заличило с обратна сила договорната връзка между страните като са отпаднали правата и задълженията им по договора и съответно е отпаднало и задължението на ответника за плащане на цената.

Искът е неоснователен и първоинстанционното решение по него следва да бъде потвърдено.

III./ По иска с правна квалификация чл.59, ал.1 ЗЗД за връщане на сумата 150 000 лева.

С разпоредбата на чл. 59, ал. 1 ЗЗД е предоставена възможност за ангажиране отговорността на всеки правен субект, който се е обогатил за сметка на друго, като определените от законодателя граници на отговорността са съизмерими с обогатяването, но до размера на обедняването. При хипотезата на чл. 59, ал. 1 ЗЗД неоснователно обогатилият се за сметка на друго дължи да му върне онова, с което се е обогатил, но само до размер на обедняването, като от значение е не причинната връзка между обедняването на ищеца и обогатяването на ответника, а наличието на общ факт, или обща група от факти, от които произтичат обедняването и обогатяването.

Разпоредбата на чл.59 от ЗЗД представлява общият състав на неоснователното

обогаляване и същият е приложим, когато между страните не е сключван договор. В случаите като процесния, когато се твърди, че има сключен договор, но същият е развален или прекратен, правоотношенията във връзка със същия се разрешават по реда на чл. 55 ал.1 от ЗЗД, респ. чл.34 от ЗЗД, при който ред ответникът би дължал това което е получил по сделката.

Отделно, по делото не се установява ответникът да се е обогатил неоснователно със сума, представляваща номиналната стойност на акциите, тъй като същите не са собственост на ответника „Еко пазари“ ЕООД и не са в неговия патримониум. С последващи две джира акциите са прехвърлени на трети лица и липсва обогатяване на ответника от самия факт на тяхното притежаване. При липса на доказателства за получаване на цена за прехвърлянето на акциите от страна на „Еко пазари“ ЕООД, не се установява и обогатяване чрез получаване на цената за тези акции.

Съдът намира иска неоснователен и първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено и в тази част.

При този изход на делото отговорността за разноските следва да бъде носена от въззивника. При липса на направено искане за присъждане на разноски от страна на въззиваемите, такива не следва да се присъждат от съда.

Воден от изложеното съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение от 15.03.2021 г., постановено по т.д. № 2418/2019 г. СГС, ТО, VI-18.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховен касационен съд в 1-месечен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____